

Hoe een trog van 3 meter maken.

Door Jan Tholhuijsen

We kennen allemaal de prachtige 2-300 jaar oude troggen, helemaal met de hand uitgebeiteld. In Nederland zijn die onbetaalbaar, zeker als het om bovenstaande grote gaat.

In mijn vorig leven, in de Tsjechische Republiek, hadden wij er 12 van de maten 1,50 tot 3 meter. Deze waren aanwezig op de boerderij die wij kochten. Gebruikt in de stallen als voerbakken voor het vee. Ze stonden daar gewoon en je begrijpt er liep water uit mijn mond, daar had ik wel een bestemming voor.

Nu wij weer terug zijn in de Nederlanden, met 400 m² grond, wilde ik toch weer wel een tuintje opzetten, met rotsplantjes. Tot nu toe lukt het aardig, tufdeel, lava, zandsteen en troggetjes maken alles is al aan bod gekomen, maar een 3 meter trog was nog wel een wens. Niet om een dergelijk oude te kopen, maar er een maken.

Je moet dit ter plaatse doen, want hij is, behoudens met een kraan of sjofel, niet meer te tillen. Maar hoe doe je dat zo goedkoop mogelijk? Een dure bekisting maken die je maar een keer gebruikt, nee dat wilde ik niet. Je moet dan de bekisting er redelijk vlug af halen om de buitenkant nog te 'bewerken'.

Na wat denkwerk en googlen ben ik het als volgt gaan doen.

De materialen:

14 trottoir bandjes van 100-15-5 cm en 6 gewassen grindtegels van 50-50 cm. Tweedehands gekocht voor € 20, -

6 zakken van 25 kilo kant en klare cement mix, bij de doe het zelf was een aanbieding € 18, -

1 zak goede kwaliteit tegellijm de mijn koste € 20, -

3 draadeinden van een meter en 10 mm diameter € 9, -

1 draadeind RVS van een meter en RVS moeren € 7, -

Schroeven 120 mm en pluggen 10 mm diameter € 6, -

Klein pakje turf € 4, -

Zak portland cement 25 kg € 5, -

Kippengaas € 6, -

Grote blauwe vuilniszakken € 4, -

Oude theedoeken of andere katoenen/linnen stukken.

Totale kosten ongeveer € 100, -

Hier hou je van sommige artikelen over. En natuurlijk een goede boorhamer met lange steenboor en slijpmachine met diamantschijfje.

Wel de bandjes en tegels goed afspreken met de hoge druk spuit. Bij mij waren ze nogal vuil.

Bepaal de plaats waar hij moet komen en leg daar de opgeknipte vuilniszakken, zo om je werkplek schoon te houden. Als hij klaar is kun je de plastic van de zakken met een Stanley mes afsnijden, wat eronder zit kan blijven.

Leg nu de tegels met de bovenkant onder, naast elkaar op de plastic, zodat een stuk van 50-600 cm beschikbaar komt. De tegels ongeveer 3-5 mm uit elkaar leggen, zo heb je al 5 afvoeren, hou ze wel open zodat er geen cement in komt, anders met een boor weer open maken.

Aan beide lange zijden zet je 3 trottoir bandjes. Dan slijp je met de slijpschijf twee bandjes doormidden. Begin de tweede rij met een half en dan twee hele en weer een halve zodat er een verband ontstaat.

Slijp nu vier stukken van 40 cm voor de kopse kanten.

Boor nu van boven door de bovenste band tot

halverwege de onderste band, met een 10 mm steenboor. Doe dit bij alle op elkaar staande banden.

Boor voorzichtig, de bandjes kunnen bij het doorboren gemakkelijk breken. (ik ben er twee kwijtgeraakt hierdoor) Haal de bandjes nu in volgorde weg en begin met insmeren van de smalle onderkant met de lijm. Op de grindtegels zetten en aandrukken, Dan de bovenste rij.

De draadeinden in stukken slijpen van 20 cm. en ook weer voorzichtig door de bandjes tikken zodat ze met elkaar verbonden zijn.

Op de hoeken heb ik ook gaten geboord (voorzichtig) door de band naar de kopse kant van de 40 cm. Hierin komt een plug van 10 mm diameter en een schroef van 120 mm.

Ik heb ook nog een RVS draadeind in twee stukken op een derde van de bandjes doorboord en vastgezet met moeren voor de stevigheid. Als je het doet boor dan van binnen naar buiten, er ontstaat dan aan het doorboren een groter gat aan de buitenkant zodat je de moeren kunt wegwerken.

Daarna de spleten tussen de bandjes nog extra insmeren met de lijm, zodat ze goed aan elkaar zitten.

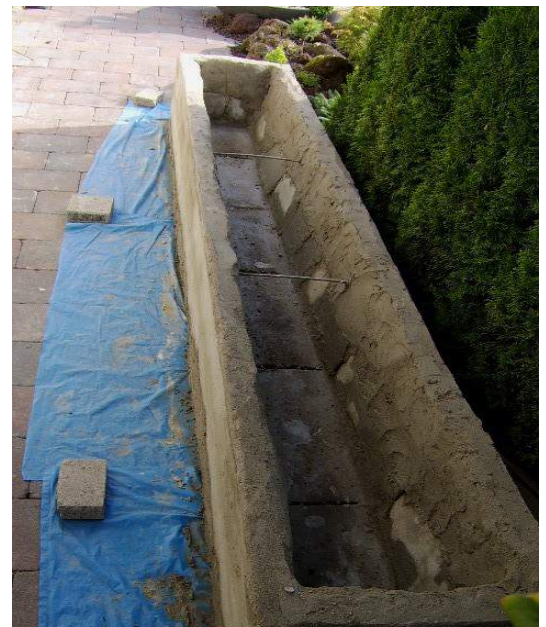

De volgende dag Cement aanmaken en halve gewone tegels of stukken trottoirband schuin omhoog rondom tegen de wanden metselen. Kippengaas op het bovendeeel vastzetten voor de volgende dag om de rest op te metselen.

Maak cement aan zodat hij zacht genoeg is om tegen het bovenste deel van de trog door het kippengaas te 'kwakken': Aansmeren tot een cm bovenop de rand, zodat de rand tussen de 8 en 10 cm word. Dit hoeft niet strak te zijn, mooier is dat het wat ongelijk loopt, voor een natuurlijke handgemaakte trog.

Tot zover is er niets nieuws onder de zon, alles is eigenlijk met een normale techniek te doen.

Leg nu naast de trog een groot stuk plastic, zodat je niet op de ondergrond knoeit.

We gaan nu de buitenkant een oud handgemaakt uiterlijk geven.

Benodigheden voor een eerste mix. (je hebt 3 mixen nodig)

In de kruiwagen en ik gebruikte een oude maatbeker van een halve liter.

8 scheppen portlandcement

2 scheppen turf

2 scheppen
cement/zand mix (is
nog over)

1 schep lijm.

Goed mixen daarna water erbij zodat er een pap ontstaat.

De theedoeken of andere doeken moeten minimaal 60 cm hoog zijn en aan de overlapkant/zijkant de zoom eraf knippen, omdat anders de overgang te zien is.

De eerste doek in de pap dompelen, en goed erdoor halen zodat de hele doek doordrenkt is. Je kunt zien dat de pap te dik als je de doek erin doet en je ziet droge ronde stukjes mengsel, dan moet er een beetje water bij.

Als de doek goed is doordrenkt, op de hoek en vastpakken en aan de buitenkant tot de grondlaten zakken en dan over de bovenkant naar binnen brengen. Dan aandrukken en vastplakken. Maak de bandjes een beetje nat voor een betere hechting. Ga zo door tot je rond bent.

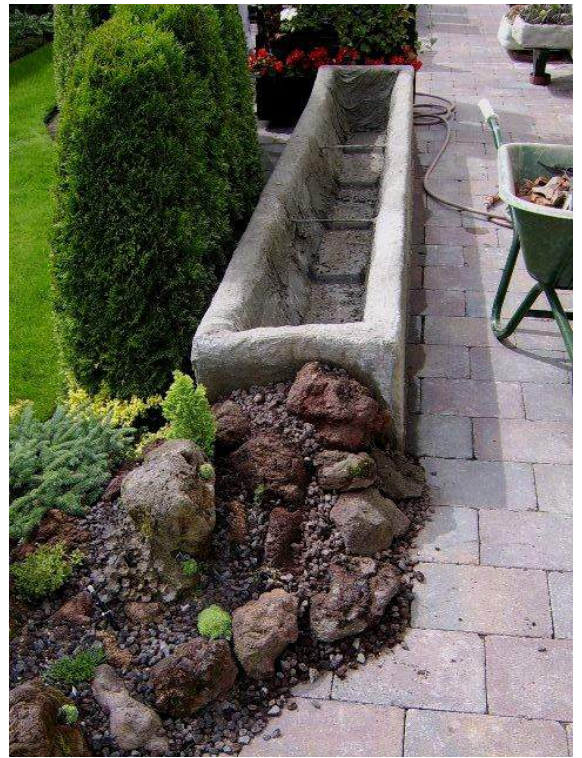
Niet in de zon drogen, zorg voor schaduw. Na een paar uur kun je met een kwast en bakje water de buiten kant naar eigen inzicht nog bijwerken.

De volgende dag onder aan de voet van de trog, de plastic en overtollige/afgedrupte cement weg snijden.

Je hoeft geen metselaar of stukadoor te zijn, het is mooier dat hij niet zo strak is. Vroeger werden ze met de hand uitgehakt, dat was ook altijd niet zo strak.

De binnenkant met de overhangende stukken doek. Hier zie toch niks meer van als hij is gevuld.

Ik heb een ouderwetse vulling gemaakt met 10 cm gebroken potscherven onderin (bij het betonafval gevonden.). Daarop een laag overgebleven

doeken om het mengsel tegen te houden. Maar dat doet tegenwoordig ieder op zijn eigen manier.

Bij beschadiging, geen probleem, gewoon repareren met een cementpapje en kwast.

Als er nog vragen zijn, stuur gerust een PB of mailtje.

